



ÇELİK KAYNAKÇISI-3 BELGELENDİRME PROGRAMI

Rev:02

1. TANIM

İş sağlığı ve güvenliği kuralları çerçevesinde iş organizasyonunu yaparak, ilgili standartlara göre çelik kaynağı yapabilme becerisine sahip kişidir.

2. AMAÇ

Bu program, Çelik Kaynakçısı adaylarının; MYK-11UY0010-3 ulusal yeterliği çerçevesinde bilgi ve becerilerin ölçülmesi, belgelendirilmesi ve gözetimine ilişkin süreci hakkında ilgili tarafları bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

3. PROGRAMIN YAPISI

11UY0010-3/A1 Kaynak İşlemlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği

11UY0010-3/B1 Elektrotla Ark Kaynağı (111)

11UY0010-3/B6 Metal-Ark Aktif Gaz Kaynağı (MAG Kaynağı) (135)

11UY0010-3/B9 Tungsten Asal Gaz Ark Kaynağı (TIG Kaynağı) (141)

4. BİLGİ VE BECERİLERİN ÖLÇÜLMESİ

Sınava katılmak için ön şart bulunmamaktadır.

4.1 A1 Kaynak İşlemlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği

4.1.1 Yazılı Sınav (T1): Bu birim kapsamında 10 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli test ve boşluk doldurma sorularını içeren yazılı sınav uygulanmalı ve aday tarafından en az %60 başarı sağlanmalıdır. Soru başı 1dakika toplamda 10 dakika süre olarak verilir.

4.1.2 Uygulamalı Sınav(P1): Bu birime yönelik beceri ve yetkinlik ifadeleri seçmeli birimlerin beceri ve yetkinlik kontrol listelerinde tanımlanmış olup, bu kapsamda söz konusu beceri ve yetkinlik ifadelerinin ölçme ve değerlendirmesi yapılacaktır.

ADAYLARIN SINAVDA BAŞARILI OLMASI İÇİN BİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Kaynak işlemlerinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda yapması gerekenleri açıklamak
İş güvenliği ile ilgili tehlike ve riskleri açıklamak
Tehlike durumunda acil durum prosedürlerini nasıl uygulayacağını tarif etmek.

4.2 Çelik Kaynağı Uygulaması

4.2.1 11UY0010-3/B1 Elektrotla Ark Kaynağı (111) Yazılı Sınav (T1):

Birime yönelik teorik sınavda adaylara 12 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru bir dakika toplamda 12 dakika süre verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 50'sine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır.

4.2.2 11UY0010-3/B1 Elektrotla Ark Kaynağı (111) Uygulamalı Sınav (P1):

B1 birimine yönelik performansa dayalı sınav, TS EN ISO 9606-1 standardında belirtilen sınav parçaları ile yapılır. TS EN ISO 9606-1 standardı 5.bölümde belirtilen temel değişkenler ve yeterlilik kapsamına

göre 6. bölümde belirtilen yol izlenerek sınav yapılır. Performansa dayalı sınavın süresi imalat şartları altında kullanılan bir süreye karşılık gelmelidir.

Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek B1-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.

Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir.

Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari %80 başarı göstermesi gerekir. Adaylara 30 dakika sınav süresi verilmektedir ve ilgili yeterlilik birimi kapsamında 1 adet senaryo sorusu sorulmaktadır. Adayın kaynak yaptığı numunesi TS EN ISO 9606-1 madde 6.4'e göre muayene edilir ve değerlendirme sonucunun başarılı olması gerekir. Ayrıca, EN ISO 5817'ye göre sınav parçasındaki aşırı kaynak metali, aşırı dış bükeylik, aşırı kalınlık, aşırı nüfuziyet ve yanma oluşu kaynak kenarı kusurları için C seviyesi, diğer kusurlar için B seviyesi sınırları içinde kalıyorsa yeterli sayılır. Yanma oluşu 0,5 mm'yi geçmemelidir.

ADAYLARIN SINAVDA BAŞARILI OLMASI İÇİN BİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Elektrotla ark kaynağı teçhizatını hazırlamak,
- ✓ Kaynak işlemlerinde kullanılacak ana ve sarf malzemeleri tanımlamak,
- ✓ Kaynak işleminin yapılacağı alanın özelliklerini tanımlamak,
- ✓ Elektrotla ark kaynağı işlemlerini yapmak,
- ✓ Gerçekleştirdiği işlerde İSG kurallarına uymak,
- ✓ Gerçekleştirdiği işlerde çevre ve kalite gerekliliklerini uygulamak.

4.2.2 11UY0010-3/B6 Metal-Ark Aktif Gaz Kaynağı (MAG Kaynağı) (135) Yazılı Sınav (T1):

Birime yönelik teorik sınavda adaylara 10 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirimi yapılmaz. Sınavda adaylara her soru bir dakika toplamda 10 dakika süre verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 50'sine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır.

4.2.2.2 11UY0010-3/B6 Metal-Ark Aktif Gaz Kaynağı (MAG Kaynağı) (135):

B6 birimine yönelik performansa dayalı sınav, TS EN ISO 9606-1 standardında belirtilen sınav parçaları ile yapılır. TS EN ISO 9606-1 standardı 5. Bölümde belirtilen temel değişkenler ve yeterlilik kapsamına göre 6. bölümde belirtilen yol izlenerek sınav yapılır. Performansa dayalı sınavın süresi imalat şartları altında kullanılan bir süreye karşılık gelmelidir.

Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek B6-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.

Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir.

Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari %80 başarı göstermesi gerekir. Adaylara 30 dakika sınav süresi verilmektedir ve ilgili yeterlilik birimi kapsamında 1 adet senaryo sorusu sorulmaktadır.

Adayın kaynak yaptığı numunesi TS EN ISO 9606-1 madde 6.4'e göre muayene edilir ve değerlendirme sonucunun başarılı olması gerekir. Ayrıca, EN ISO 5817'ye göre sınav parçasındaki aşırı kaynak metali, aşırı dış bükeylik, aşırı kalınlık, aşırı nüfuziyet ve yanma oluşu kaynak kenarı kusurları için C seviyesi, diğer kusurlar için B seviyesi sınırları içinde kalıyorsa yeterli sayılır. Yanma oluşu 0,5 mm'yi geçmemelidir.

ADAYLARIN SINAVDA BAŞARILI OLMASI İÇİN BİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Metal-ark aktif gaz kaynağı (MAG) teçhizatını hazırlamak
- ✓ Kaynak işlemlerinde kullanılacak ana ve sarf malzemeleri tanımlamak,
- ✓ Kaynak işleminin yapılacağı alanın özelliklerini tanımlamak,
- ✓ Metal-ark aktif gaz kaynağı (MAG) işlemlerini yapmak,
- ✓ Gerçekleştirdiği işlerde İSG kurallarına uymak,
- ✓ Gerçekleştirdiği işlerde çevre ve kalite gerekliliklerini uygulamak.

4.2.3.1 11UY0010-3/B9 Tungsten Asal Gaz Ark Kaynağı (TIG Kaynağı) (141) Yazılı Sınav (T1):

Birime yönelik teorik sınavda adaylara 10 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru bir dakika toplamda 10 dakika süre verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 50'sine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır.

4.2.3.2 11UY0010-3/B9 Tungsten Asal Gaz Ark Kaynağı (TIG Kaynağı) (141):

B9 birimine yönelik performansa dayalı sınav, TS EN ISO 9606-1 standardında belirtilen sınav parçaları ile yapılır. TS EN ISO 9606-1 standardı 5. Bölümde belirtilen temel değişkenler ve yeterlilik kapsamına göre 6.bölümde belirtilen yol izlenerek sınav yapılır. Performansa dayalı sınavın süresi imalat şartları altında kullanılan bir süreye karşılık gelmelidir.

Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek B9-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari %80 başarı göstermesi gerekir. . Adaylara 30 dakika sınav süresi verilmektedir ve ilgili yeterlilik birimi kapsamında 1 adet senaryo sorusu sorulmaktadır Adayın kaynak yaptığı numunesi TS EN ISO 9606-1 madde 6.4'e göre muayene edilir ve değerlendirme sonucunun başarılı olması gerekir. Ayrıca, EN ISO 5817'ye göre sınav parçasındaki aşırı kaynak metali, aşırı dış bükeylik, aşırı kalınlık, aşırı nüfuziyet ve yanma oluğu kaynak kenarı kusurları için C seviyesi, diğer kusurlar için B seviyesi sınırları içinde kalıyorsa yeterli sayılır. Yanma oluğu 0,5 mm'yi geçmemelidir.

ADAYLARIN SINAVDA BAŞARILI OLMASI İÇİN BİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Tungsten asal gaz kaynağı (TIG) teçhizatını hazırlamak,
- ✓ Kaynak işlemlerinde kullanılacak ana ve sarf malzemeleri tanımlamak,
- ✓ Kaynak işleminin yapılacağı alanın özelliklerini tanımlamak,
- ✓ Tungsten asal gaz kaynağı (TIG) işlemlerini yapmak
- ✓ Gerçekleştirdiği işlerde İSG kurallarına uymak,
- ✓ Gerçekleştirdiği işlerde çevre ve kalite gerekliliklerini uygulamak.

Çelik Kaynakçısı (Seviye 3) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Adayların mesleki yeterlilik belgesini alabilmeleri için birimlerde tanımlanan sınavlardan başarılı olmaları gerekmektedir. Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavlar, her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır. Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 6 aydır. Birimin elde edilebilmesi için başarılan sınav tarihleri arasındaki

süre farkı üç ayı geçemez. Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir. Belge almaya hak kazanan kişilere, MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi yanında TS EN ISO 9606-1'e uygun olarak hazırlanmış Mesleki Yeterlilik Belgesi Eki verilir.

6. BELGELENDİRME VE BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ

Tüm sınavlardan başarılı olan adaylara Mesleki yeterlilik belgesi verilir. Geçerlilik süresi TS EN 9606-1 Madde 9.1' de seçilen metoda göre 2 ya da 3 yıldır.

7. GÖZETİM

Belge geçerlilik süresi içerisinde adaylar gözetime tabi tutulur. Adayın yeterliliği, TS EN ISO 9606-1 Madde 9.2' de belirtildiği üzere her 6 ayda bir gözetime tabi tutulur. Belirtilen gözetim dönemlerinde kişinin belgesinin geçerli olduğu süre boyunca ilgili alanda çalıştığını gösterir kayıtları (hizmet dökümü, referans yazısı/mektubu, gözetim raporu) talep edilir. Gözetim sonucu performansı yeterli bulunmayan veya gözetimi belge sahiplerinden kaynaklanan nedenlerle yapılamayan belge sahiplerinin belgeleri askıya alınır. Belgesinin askıda olma nedeni ortadan kalkan belge sahiplerinin belgeleri askıdan iner ve bir sonraki gözetim tarihine kadar geçerli duruma getirilir.

8. MESLEKTE DİKEY VE YATAY İLERLEME YOLLARI

-

9. BELGE YENİLEME

Belge geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı TS EN ISO 9606-1 Madde 9.3'de bulunan ve aşağıda tanımlanan yöntemlerden biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur;

- Belge geçerlilik süresi 3 yıl olanlar için; 3 yıl sürenin sonunda tekrar sınava alınarak belgelendirilir. Belge geçerliliğinin bitiş tarihinden 6 ay öncesinden belge yenileme başvuruları kabul edilmeye başlanır ve belge geçerliliğinin bitiş tarihinde sona erer. Yenileme başvurusu talebiyle tarafımıza ulaşan adayların belge geçerlilik tarihleri ve geçerlilik durumları MYK Web Portal üzerinden kontrol edilir. Belgeleri geçerli halde bulunan adayların başvuru ön kayıtları MYK Web Portal üzerinden yapılır. Ön kaydı yapılan adayların uygulama sınavları ve belge yenileme işlemleri mevcut **belgenin geçerlilik süresi dolduktan en geç 1(yıl) sonrasına** kadar tamamlanmalıdır. Belge yenileme sonucunda sınavları başarıyla tamamlayan başvuru sahibi için belge düzenlenir. Belge yenileme kararı mevcut belgenin geçerlilik bitiş tarihinden önce alınmışsa yeni belgenin düzenlenme tarihi, ilgili ulusal yeterlilikte aksi belirtilmediği takdirde mevcut belgenin geçerliliğinin bitiş tarihinden bir sonraki gündür. Belge yenileme kararı mevcut belgenin geçerliliğinin bitiş tarihinden sonra alınmışsa yeni belgenin düzenlenme tarihi ilgili ulusal yeterlilikte aksi belirtilmediği sürece belge yenileme kararının alındığı tarihtir.
- Belge geçerlilik süresi 2 yıl olanlar için son 6 aya ait yapmış olduğu 2 adet kaynak numunesine radyografik veya ultrasonik veya tahribatlı testlerden biri uygulanır. Kaynaklar hatasız veya tespit edilen hata kabul kriterleri içerisinde yer alıyorsa belge geçerlilik süresi 2 yıl daha uzatılır.

10. BELGENİN ASKIYA VE ALINMASI İPTALİ

- ❖ Bu programda bulunan şartlara, logo kullanım talimatına uyulmadığı takdirde,
- ❖ ASİL BELGE'ye gerek başvuruda gerek gözetimde her türlü bilgi sunumda yanlış/yanıltıcı bilgi verilmesi,
- ❖ Gözetim faaliyetlerine katılmayan,

Kişilerin belgeleri askıya alınır. 1 ay içinde iyileştirici faaliyet göstermeyen kişilerin belgeleri iptal edilir.